

POLVIJÄRVI

ARVIOINTIKERTOMUS 2018

POLVIJÄRVEN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS 2018

1	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	2
1.1	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	2
1.2	Sidonnaisuudet.....	2
1.3	Tarkastuslautakunnan arviointityö.....	3
1.4	tarkastuslautakunnan arvioinnin pohja-asiakirjat ja kuulemiset.....	4
2	EDELLISTEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN HAVAINTOJEN TAKIA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	5
2.1	Lausunto vuoden 2016 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä	5
2.2	Lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä	5
3	POLVIJÄRVEN KUNTA.....	9
3.1	YLEISHALLINTO JA TALOUSHALLINTO	10
3.1.1	Työllisyydenhoito.....	10
3.1.2	. Maataloustoimi	10
3.1.3	Elinkeinotoimi	11
3.1.4	Keskuskeittiö.....	11
3.1.5	Viestintä.....	11
3.1.6	Tarkastuslautakunnan arvio yleis- ja taloushallinnon osalta	12
3.2	SIVISTYSTOIMI	12
3.2.1	Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus.....	12
3.2.2	Lukio.....	12
3.2.3	Seutuyhteistyö kirjasto ja kansalaisopisto.....	13
3.2.4	Vapaa-aika-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut.....	13
3.2.5	Tarkastuslautakunnan arvio sivistystoimen osalta	13
3.3	TEKNINEN TOIMI.....	14
3.3.1	Hallinto ja muu toiminta.....	14
3.3.2	Kiinteistöjen ja alueiden kunnossapito.....	15
3.3.3	Kaukolämpölaitos.....	15
3.3.4	Vesihuoltolaitos	15
3.3.5	Investoinnit.....	16
3.3.6	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.....	16
3.3.7	Tarkastuslautakunnan arvio teknisen toimen osalta	16
4	KUNTAKONSERNI.....	17
4.1	Polvijärven yrityspalvelu Oy ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokratalot.....	17
4.2	Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymän SiunSote.....	18
5	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS POLVIJÄRVEN KUNNANVALTUUSTOLLE.....	19

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Kunnanvaltuusto nimesi 19.6.2017 vuosien 2017–2020 tarkastuslautakunnan. Lautakunnassa on viisi jäsentä ja jokaisella jäsenellä henkilökohtainen varajäsen.

Varsinainen jäsen

Urpo Leminen, puheenjohtaja
Henna Hyvärinen, varapuheenjohtaja, sihteeri
Rauno Homanen
Jaana Jylhä-Ollila
Kari Lamberg

Henkilökohtainen varajäsen

Raimo Reijonen
Lahja Ryyänen
Simo Leppänen
Päivi Tanskanen
Matti Nuutinen

Henna Hyvärisen ollessa estynyt, sihteerinä on toiminut Jaana Jylhä-Ollila. Vuonna 2018 tarkastuslautakunta kokoontui 11 kertaa. Tilintarkastaja Timo Nuutinen on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin asiantuntijana. Tarkastuslautakunnan jäsenet ovat osallistuneet tarkastuslautakunnille suunnattuihin koulutuksiin 15.3.2018 ja 1.10.2018.

Valtuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä on toiminut JHTT-yhteisö TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy. Vastuullinen tilintarkastaja on JHT, HT Timo Nuutinen. Vastuullisen tilintarkastajan varahenkilö on JHT, KHT Marko Paasovaara.

1.2 SIDONNAISUUDET

Kuntalain (10.4.2015/410) 84 §:n (voimaan 1.6.2017) 2 momentissa tarkoitettujen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa. Tarkastuslautakunnan tehtäväksi on kuntalain 121 §:ssä määrätty valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lähtökohtaisesti jokainen ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä ja sen oikeellisuudesta, mutta tarkastuslautakunnalla on valvontavelvollisuuteensa liittyen mahdollisuus kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uusi ilmoitus tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta. Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuudet ei poista velvollisuutta ilmoittaa esteellisyydestä ja vaalikelpoisuusesteistä asioista päätettäessä.

Tarkastuslautakunta on tarkastanut sidonnaisuusilmoitukset 29.5.2019.

1.3 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTITYÖ

Tarkastuslautakunta on suoraan kunnanvaltuuston alainen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Polvijärven kunnan ja kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen arvioinnin suorittamisesta. Uusi kuntalaki painottaa tuloksellisuuden arvioinnin näkökulmaa. Tarkastuslautakunta on poliittisen ohjauksen ja tuloksellisuuden arvioija, kun taas tilintarkastus kohdistuu toiminnan laillisuuteen ja tilinpäätösinformaation oikeellisuuteen. Tarkastuslautakunta on pyrkinyt arvioimaan toimintaa objektiivisesti ja luotettavasti.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon tarkastuslautakunnan työssä ja tarkistettu viimeksi 29.5.2019 lautakunnan kokouksessa ja kirjattu pöytäkirjaan.

Arvioinnin tulisi tukea toiminnan kehittämistä. Arviointikertomuksen vaikuttavuuden kannalta olennaisinta on, ottaako valtuusto arviointikertomuksessa mainitut havainnot, puutteet ja kehittämisehdotukset toiminnan suunnittelussa huomioon riittävän nopeasti ja kattavasti.

Tarkastuslautakunnan arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet. Mikäli toimielimet eivät ole selvittäneet perusteluja valtuuston asettamien tavoitteiden ja toteutuneen toiminnan merkittäviin eroihin, on se tarkastuslautakunnan tehtävä. Valtuusto voi asettaa myös sellaisia toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka eivät sisälly talousarvioon. Myös näiden toteutumisen arviointi on lautakunnan tehtävänä. Talousarvioon kuulumattomien tavoitteiden arvioinnin lähtökohta on päätöksen luonne ja sitovuus.

Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunta voi arvioida myös kunnan toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnilla tarkoitetaan yleensä arviointia, jossa ei ole ennakolta asettua tai sitovaa päätöstä, vaan asioiden tilaa arvioidaan arvioijan itsensä asettaman kriteerin perusteella. Toimintaa voidaan tällöin arvioida esimerkiksi lainsäädännön perusteella.

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kunnan tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa. Tarkastuslautakunta toivoo, että toimielimet ja kunnan virkamiehet automaattisesti toisivat tarkastuslautakunnan tietoon asiat, jotka oleellisesti voivat vaikuttaa arviointityöhön. Arviointia tehtäessä on kuitenkin tarkoituksenmukaista olla tietoinen muun muassa päätöksenteon lakivelvoitteista, tausta-asiakirjoista ja valmistelutyöstä oikeudenmukaisen ja totuudenmukaisen arvioinnin tekemiseksi. Käytäntö on osoittanut, että tarkastuslautakunnan on ollut vaikea kohdentaa tiedonsaanti-pyyntöjään oikealle toimielimelle tai virkamiehelle kunnan toimintaan vaikuttavien lakien laajuuden ja moninaisuuden takia. Tarkastuslautakunta uskoo, että jokaisen toimialan

Tarkastuslautakunnan kokoukset kestävät 5 - 6 tuntia kerrallaan

vastuuvirkamiehellä on paras tietämys oman vastuualueensa toimintojen lakisääteisistä velvoitteista ja siten osaaminen ja arviointikyky tarkastuslautakunnalle tietoon tuotavista asiakirjoista, ohjeistuksista ja sopimuksista.

1.4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINNIN POHJA-ASIAKIRJAT JA KUULEMISET

Tarkastuslautakunnan vuoden 2018 arviointia tehtäessä on arvioinnin pohjana käytetty vuoden 2018 talousarviota, vuoden 2018 tilinpäätöstä ja vuoden 2018 henkilöstötilinpäätöstä sekä arviointivuoden kunnanhallituksen kokouspöytäkirjoja, kunnanvaltuuston kokouspöytäkirjoja, teknisen lautakunnan ja teknisen lautakunnan lupajaoston kokouspöytäkirjoja, sivistyslautakunnan kokouspöytäkirjoja, nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston kokouspöytäkirjoja, Siun soten neuvottelukunnan kokouspöytäkirjoja, osallisuusneuvottelutoimikunnan pöytäkirjaa sekä viranhaltijapäätöksiä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on osallistunut Siun soten neuvottelukunnan kokoukseen kutsuttuna.

Tarkastuslautakunta on kuullut seuraavasti:

18.9.2018 talous- ja hallintojohtaja Heikki Hallikainen ja tekninen johtaja Ari Soikkeli,
23.10.2018 työllisyyskoordinaattori Anne Purmonen ja tilintarkastaja Timo Nuutinen,
14.12.2018 ruokapalveluiden esimies Eeva Kilpi-Nevalainen, varhaiskasvatusvastaava Mika Puustinen ja viestintäsihteeri Anni Lampinen,
29.1.2019 yläkoulun ja lukion rehtori Katja Kajava, Kimmo Leppänen MHY ja tilintarkastaja Timo Nuutinen,
18.2.2019 sivistysjohtaja Mirka Nisula ja kunnanjohtaja Jari Tuononen,
14.3.2019 koulunjohtaja Helena Hirvonen, etsivä nuorisotyöntekijä Jemina Markkanen ja vapaa-aikakoordinaattori Sirpa Halonen,
9.4.2019 talous- ja hallintojohtaja Heikki Hallikainen, kunnanjohtaja Jari Tuononen, maa-seutuasiamies Teuvo Mutanen ja kuntakoordinaattori Helena Kaasinen
18.4.2019 tekninen johtaja Ari Soikkeli.

Tarkastuslautakunta on tutustunut:

27.11.2018 Sotkuman kouluun ja päiväkotiin, Sotkuman kevyen liikenteen väylään ja Polvijärven yrityspalvelut Oy:n omistamaan Piicon Oy:lle vuokrattuun halliin,
14.12.2018 Keskuskeittiöön,
18.2.2019 päiväkotia Peukaloiseen
14.3.2019 vapaa-aikatalo Vapariin, torialueeseen ja paloasemaan.

Esiintymislava torilla
kuva Elina Leppäkoski

Sotkuman alikulkutunneli
kuva Elina Leppäkoski

Sotkuman kevyenliikenteen väylä
kuva Elina Leppäkoski

2 EDELLISTEN ARVIOINTIKERTOMUSTEN HAVAINTOJEN TARKASTUKSEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanhallitus ei ole käsitellyt vuoden 2016 arviointikertomusta eikä ole antanut valtuustolle kuntalain 121 §:n mukaista lausuntoa arviointikertomuksessa esitetystä huomioista vuonna 2017. Kunnanhallitus käsiteli vuoden 2016 ja vuoden 2017 arviointikertomukset 25.6.2018 ja hyväksyi lausunnon valtuustolle arviointikertomusten aiheuttamista toimenpiteistä. Kunnanhallituksen lausunto toimenpiteistä annettiin tiedoksi Polvijärven kunnanvaltuustolle 2.10.2018.

2.1 LAUSUNTO VUODEN 2016 ARVIOINTIKERTOMUKSEN AIHEUTTAMISTA TOIMENPITEISTÄ

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2016 lausunnossa kunnanhallitus on antanut riittävän vastineen. Toimenpiteet ovat toteutuneet vuoden 2017 ja 2018 aikana riittävällä laajuudella.

2.2 LAUSUNTO VUODEN 2017 ARVIOINTIKERTOMUKSEN AIHEUTTAMISTA TOIMENPITEISTÄ

1. Työllisyyden hoito ja nuorten kesätyöntekijöiden palkat

Työllisyyskoordinaattorin toimenkuva ja siihen liittyvä avustavien työntekijöiden mahdollinen palkkaaminen ovat esimiehen toimivaltaan kuuluvia operatiivisia asioita. Nuorten kesätyöntekijöiden palkasta päättää kunnanhallitus samalla kun päätetään muista kesätyöhön liittyvistä asioista. Nuorten kesätöiden periaatteesta päätetään seuraavan kerran keväällä 2019, jolloin asiaan on mahdollista palata. (Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että se voi vuoden 2019 arviointikertomuksessa arvioida nuorten kesätöihin liittyviä asioita.

2. Maitotilallisten määrä ja lomituspalvelujen riittävyys

Kunta suhtautuu myönteisesti molempiin kehittämissuunnitelmiin ja asioita hoidetaan yhdessä isäntäkunta Liperin kanssa. (Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että maitotilallisten määrä on edelleen laskusuunnassa ja lomituspalvelujen saatavuudessa on edelleen ongelmia.

Maitotilallisten määrän vähentymiseen vaikuttaa yleinen kehitys Suomessa mutta lautakunta toivoo Polvijärven maitotilojen maitotuotannon pysyvän ennallaan tai jopa kasvavan ja suosittelee, että erityisesti sukupolven vaihdoksiin liittyvää neuvontaa tehostetaan ja taloudellisista mahdollisuuksista tiedotetaan tehokkaammin.

3. Viestintä ja kuntamarkkinointi

Kunnan palvelusihteeri aloitti työt marraskuussa 2017. Kunnan viestintä on sen jälkeen parantunut, tehostunut ja nopeutunut selvästi ja tällä hetkellä on useita yhteistyökumppaneilta ja medialta saadun palautteen perusteella keskimääräistä parempaa. Viestinnässä käytetään monipuolisia viestintäkanavia perinteisiä kanavia unohtamatta. Myös kunnan sisäistä viestintää on kehitetty. Kuntalaistilaisuuksia on vuoden 2018 puolella järjestetty useita ja kunta on ottanut aktiivisen roolin kunnan kehittämisen ja tapahtumajärjestelyissä. Viestintäkanavien monipuolisen hyväksikäytön tukemana kunta keskittyy jatkossa kuntamarkkinointiin ja sitä kohdennetaan monipuolisesti eri kohderyhmille. Kuntamarkkinointi sisältää tonttimarkkinoinnin. (Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että palvelusihteerin työ viestinnän kehittämiseksi ja toteutumiseksi on tärkeää. Tarkastuslautakunta arvioi toteumaa 2018 arviointikertomuksessaan.

Tonttimarkkinointi ei ole toteutunut toivotulla tavalla vuonna 2017 ja lautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen, että keskittyminen kuntamarkkinointiin jatkossa on kunnan elinvoimaisuuden kannalta hyvä päätös.

4. Tiedottaminen elinkeinotoiminnan avustuksista ja eri toimintamuodoista

Kunta tulee lisäämään tiedottamista kunnan ja Josekin elinkeinopalveluista ja erilaisista avustusmuodoista.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuulemisten perusteella tiedottaminen on kohdennettu aikaisempaa paremmin ja toivoo, että tähän panostetaan jatkossakin myös mikro- ja yksityisyritysten sekä ammatinharjoittajien osalta.

5. Asemakaava-alueen siisteystarkastus

Kunnanhallitus antaa siisteystarkastuksen kunnan rakennusvalvonnan tehtäväksi ja toteutettavaksi mahdollisimman pian siinä havaitut toimenpiteet.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että asemakaava-alueella on toimintakertomuksen mukaan pyritty kiinnittämään huomiota alueiden siisteyteen ja viihtyisyyteen. Saatavilla olevista tiedoista selviää, että edellisen kerran siisteystarkastus on tehty vuonna 2015. Neuvontaa ja yksittäisiä korjauspyyntöjä on annettu kaava-alueen ja haja-asutusalueen kiinteistöille mutta tarkastuslautakunta katsoo, että on syytä kiinnittää huomiota kaava-alueen puhtaanapitoon ja turvallisuuteen ja tehdä yleinen siisteystarkastus. (Kunnossapitolaki 669/1978)

6. Sivistystoimen vapaa-aikatoimen budjetin ylitys, varhaiskasvatuksen hoitopäivätilastot, tavoitteiden toteutumisen dokumentointi ja määräaikaisten työsuhteiden vakinaistaminen

Vapaa-aikatoimen kustannuspaikka on osa sivistystoimen tulosaluetta. Sivistystoimentulosalueen menot ovat valtuustoon nähden sitovia ja ne eivät vuonna 2017 ylittyneet. Ylityksiä ei vuonna 2017 tullut minkään muunkaan tulosalueen menojen osalta. Sivistystoimen tulosalueen sisällä menojen ylitystä on tapahtunut lähinnä työpajojenkohdalla, mutta kyseinen n. 17.500 euron ylitys on tullut kunnalle moninkertaisesti takaisin työmarkkinatuen kuntaosuuden menojen pienenemisenä. Vastaavasti muiden sivistystoimen kustannuspaikkojen osalta menot ovat muodostuneet pienemmiksi kuin talousarviossa. Työpajojen kustannuspaikan menojen ylitys olisi ollut hyvä selvittää toimintakertomuksessa, mutta valtuustoon nähden kysymys on tulosalueen sisäisestä asiasta, koska tulosalueen menot eivät ylittyneet. Työpajojen määrärahat olivat koko vuoden 2017 osalta sivistystoimen tulosalueella, mutta työpajatoiminta siirtyi organisaatiouudistuksen yhteydessä 1.6.2017 lukien keskuhallinnon alle. Työpajojen kustannuspaikan menojen ylitys sisältyy sivistystoimentulosalueelle, mutta työmarkkinatuen kuntaosuuden menojen väheneminen vastavasti yleishallinnon tulosalueelle. Vuonna 2018 työpajojen määrärahat sisältyvät koko vuoden osalta yleishallinnon tulosalueelle. Varhaiskasvatuksen tilastot pyydetään esittämään vuoden 2018 tilinpäätöksessä myös aiempien vuosien osalta. Tilinpäätöksessä tulee antaa selvitys valtuuston asettamien tavoitteidentoteutumisesta. Tavoitteiden toteutumisen dokumentointia korostetaan seuraavaa tilinpäätöstä laadittaessa kaikkien toimialojen osalta. Määräaikaisten työsuhteiden vakinaistaminen liittyy työsuhteiden ketjuttamiskieltoon, mistä on säädökset laissa. Määräaikaisia työsuhteita on muutettu toistaiseksi voimassaoleviksi, mikäli perusteita määräaikaisuudelle ei ole ollut. Harkinta vakinaistamisen osalta tehdään tapauskohtaisesti lain säädökset huomioiden.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että kustannuspaikkakohtaisista menoylityksistä saatu selvitys on riittävä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että määräaikaisten työsuhteiden vakinaistamisessa on edetty hyvällä tavalla.

Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen hoitopäivätilastot on esitetty 2018 tilinpäätöksessä. Toiminnan tarkastelua on auttanut vertailuvuosien tilastojen lisääminen tilinpäätökseen.

7. Kunnan kiinteistöjen kunto ja alueiden kunnossapito

Kunnan kiinteistöihin tullaan kiinnittämään huomiota kiinteistöjä peruskorjaamalla, huolehtimalla vuosikunnossapidosta ja myös luopumalla tarpeettomista kiinteistöistä. Toimenpiteet tehdään suunnitelmallisesti ja kunnan talous huomioiden. Kiinteistöjen kunnossapidon lisäksi kiinnitetään huomiota alueiden kunnossapitoon. Kunnan tekninen toimi on vuonna 2017 toiminut vähäisellä henkilöstömäärällä,

mutta vuoden 2018 puolella asiaan on tulossa parannusta mm. kiinteistöpäällikön aloitettua työnsä.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että alueiden kunnossapitoon ei ole kiinnitetty riittävää huomiota. Tarkastuslautakunnan mielestä kiinteistöjen peruskorjaus ja tulevat purkamiset on suunniteltu tehtäväksi kunnan talous huomioon ottaen kohtuullisella aikataululla. Saadun tiedon mukaan vuosikunnossapitoon on tehty parannuksia mutta ettei se ole vielä riittävän laajaa korjausvelan kasvun estämiseksi.

8. Kaukolämpölaitos

Kaukolämpökattilan uusiminen on merkitty valtuuston hyväksymässä rakentamisohjelmassa vuodelle 2019. Kaukolämpöverkoston korjauksia on tehty vuosittain. Kaukolämpölaitoksen yhtiöittämisprosessiin on mahdollisuus palata, kun teknisen toimien henkilöresurssit ovat täydentymässä ja mm. toimitusjohtajakysymys voidaan ratkaista.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että kaukolämpökattilan uusiminen toteutunee suunnitellussa aikataulussa ja, että ylläpitokorjauksia on tehty lämmöntuotannon varmistamiseksi. Tarkastuslautakunnan mielestä yhtiöittämisprosessin viivästymisen syy on ymmärrettävä mutta muistuttaa kuntalain 126 § edellyttävän energiatuotannon yhtiöittämistä ja toteaa, että yhtiöittämisestä on syytä tehdä päätös.

9. K. Oy Polvijärven Vuokratalojen asunnot

Kuntokartoitus on koskenut sekä kunnan että vuokratalo-yhtiön asuntoja. Kuntokartoituksen perusteella tullaan harkitsemaan kullekin kiinteistölle toteutettavat toimenpiteet.

(Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2017 arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä)

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että toimenpiteet ovat olleet riittäviä huomioon ottaen Kiinteistö Oy Polvijärven vuokratalat taloudellinen tilanne.

10. Siun soten, muiden kuntayhtymien ja kunnan yhtiöiden omistajaohjaus

Tarkastuslautakunnan toive osallisuusneuvottelukunnan tehtäväkuvan kirkastamisesta ja vuorovaikutuksen ja tiedon kulun lisäämisestä saatetaan osallisuusneuvottelukunnan ja Siun soten tietoon. Kuntakonsernin omistajaohjausta toteutetaan konserniohjeiden mukaisesti siinä määrin kuin kunnan määräysvalta antaa siihen mahdollisuuksia. Vuonna 2017 toiminta on hakenut vielä muotoaan, mutta osallisuusneuvottelukunnan jäsenten mukaan neuvottelukunta on vuonna 2018 toiminut aktiivisesti ja säännöllisesti. Palautetta soten toiminnasta kannattaa antaa suoraan kunnan johtaville viranhaltijoille, jolloin palaute voidaan välittää viipymättä Siun soten johdolle.

Tarkastuslautakunta toteaa kunnanhallituksen vastineeseen liittyen, että tiedotus, toimivuus ja osallisuus on parantunut Siun soten ja muiden kuntayhtymien osalta. Tarkastuslautakunnan mielestä kunnan tytäryhtiöiden osalta kunnan omistajanohjaukseen mahdollisuuksiin ei olla kiinnitetty riittävää huomiota.

3 POLVIJÄRVEN KUNTA

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota kunnanvaltuuston vähäiseen tarpeeseen koontua ja käsiteltävien asioiden vähäisyyteen Avoimuuden ja päätöksenteon läpinäkyvyyden kannalta tilanne ei ole optimaalinen.

Tarkastuslautakunta on myös kiinnittänyt huomiota lautakunnille tuotujen esitysten valmistelutyöhön. Se katsoo, että luottamusmiehille ei ole tuotu vaihtoehtoisia päätösehdotuksia ja riittävää tietoa kokonaisuudesta ja päätökseen liittyvistä lainkohdista.

Voimassa oleva hallintosäntö siirsi valtuuston ja lautakuntien vastuuta virkamiehille. Kunnan kannalta katsottuna se tekee päätöksenteosta joustavampaa ja nopeampaa. Tarkastuslautakunta pitää entistä tärkeämpänä avointa ja selkeää tiedottamista luottamushenkilöille myös päätöksen taustalla olevista selvitystöistä ja lainsäädännöstä Polvijärven kunnan strategian kohdan avoimuus toteutumiseksi.

Toimintakertomukseen sisältyy paljon tekstiä, joka ei kuvaa konkreettisesti saavutettuja tuloksia esimerkiksi kiinnitetään huomiota, tulokset huomioidaan, tuetaan aktiivisesti, pyritään, tavoitteena on jne. Tarkastuslautakunta edellyttää, että toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen osoitetaan konkreettisella kuvailulla ja toivoo, että toimintakertomus on toimintakertomus, ei toimintasuunnitelma. Talousarvioon tulee määritellä selkeät ja yhtenäiset mitattavissa olevat mittarit, joiden pohjalta oleellista toimintaa arvioidaan vuosittain toimintakertomuksessa.

Toimintakertomuksessa olevat virheet johtunevat inhimillisistä erehdyksistä (esimerkiksi kirjattu 2018 tilinpäätökseen 2019 toteutunutta verkkosivujen avaamista julkiseksi) ja se on ymmärrettävää mutta tarkastuslautakunta on esittänyt huolensa tietosuojaan liittyvästä rikkeestä, joka on välittömästi korjattu. Tarkastuslautakunta pyytää kiinnittämään erityistä huomiota tietosuojaan.

Tarkastuslautakunnan tietoon ei ole tullut onko kunnassa voimassa oleva ajantasainen hankintaohje.

Tarkastuslautakunnan mielestä on syytä päivittää kunnan poistosuunnitelma, edellisen kerran se on päivitetty vuonna 1996.

3.1 YLEISHALLINTO JA TALOUSHALLINTO

Talousarviossa oli kuntastrategiasta johdetut yleishallinnon vuositavoitteet 1. Asioiden huolellinen valmistelu päättäjille, 2. Osallistava johtaminen ja 3. Myönteinen Polvijärvi-kuva. Taloushallinnon vuositavoitteet olivat 1. Osaava ja sitoutunut henkilöstö ja digitalisaatio, 2. Myönteiseen Polvijärvi-kuvaan vaikuttaminen ja 3. Verkostojen vahvistaminen.

3.1.1 Työllisyydenhoito

Globaali maailmanmarkkinatilanteen paraneminen hyödytti myös polvijärveläisten työllistymistä jonkin verran. Paja Breikin tekemä pääasiassa kuntouttava työtoiminta on sosiaalihuoltolain mukainen sosiaalipalvelu. Siinä voidaan katsoa pajan toiminnan onnistuneen, tämä näkyy muun muassa työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentymisenä. Polvijärvellä on tarkastuslautakunnan mielestä edelleen ja enenevässä määrin panostettava työllisyyden hoitoon vahvoilla tukitoimilla todellisen työllisyysasteen nostamiseksi.

3.1.2 . Maataloustoimi

Urpo Leminen ei osallistunut arviointiin maataloustoimen osalta.

Maatalouden tulovirta on huolestuttavasti vähentynyt noin 5 %, tämä vaikuttaa suoraan myös kunnan saamiin verotuloihin. Tarkastuslautakunta toteaa, että Polvijärvellä maatalousyrittäjät ovat ilmastonmuutoksen torjumisessa hyvällä tasolla, viljelystä peltoalasta on jo nyt noin 60 % hiilineutraalia tuotantoa. Vaikka kunnan maatalouden suurin tulovirta saadaan maidontuotannosta, kunnan on syytä kiinnittää huomiota maatalousyrittäjyyden toiminnan sirpaloitumiseen ja sivuelinkeinojen lisääntymiseen. Lomituspalvelujen saatavuuden turvaaminen on välttämätöntä karjataloudessa toimivien yrittäjien jaksamisen kannalta. Hyvällä yhteistyöllä voidaan edesauttaa kunnan omien toimintojen toteuttamista paikallista tuotantoa hyödyntäen ja samalla tukea Polvijärven maatalousyrittäjiä.

*Maatiloja Polvijärvellä on noin 180
kuva Pia Mäkkeli*

3.1.3 Elinkeinotoimi

Uusia yrityksiä perustettiin Polvijärvellä 19 kpl ja toimintansa lopetti 10 yritystä. Suurin osa polvijärveläisistä yrityksistä on yhden hengen tai alle 10 ihmistä työllistäviä yrityksiä. Tarkastuslautakunta toteaa, on hyvä, että elinkeinon kehittämisrahojen jakamisen perusteita on selkeytetty mutta pohtii, onko jakoperusteissa otettu huomioon kaikki yrittäjyyden muodot tasapuolisesti. Toimintasuunnitelmassa esitetty tavoite kunnassa olevien raaka-aineiden hyödyntämisessä paikalliskunnalla ja erityisen huomion kiinnittämistä elintarvikkeiden jatkojalostuksen edistämiseksi sekä puu- ja kivivarojen hyödyntämiseksi on yritystoimintaa tarkasteltaessa onnistunut hyvin. Polvijärvi tunnetaan pienyrittäjyyden myönteisyydestään ja tarkastuslautakunta toivookin, että kunta asettaa palvelujen ja tuotteiden hankinnoissa paikalliset yrittäjät etusijalle aikaisempaa paremmin myönteisen kehityksen ylläpitämiseksi.

Lähiruokaa Polvijärveltä
Kuva Pia Mäkkeli

3.1.4 Keskuskeittiö

Keskuskeittiön ruokapalvelut ovat tärkeä osa kunnan toimintaa. Keskuskeittiö on tuottanut ateriapalveluita tilojen vanhanaikaisuudesta ja huonoudesta huolimatta. Keskuskeittiön remontintarve on selkeä ja tarkastuslautakunnan mielestä seuraavaa talousarviota tehtäessä tämä on otettava huomioon. Palvelujen tuottaminen kunnan omatoimintona on pitkällä aikavälillä järkevää taloudellisuuden ja työllisyyden näkökulmasta katsottuna. Tarkastuslautakunta toivoo, että ruuan valmistuksessa käytettäisiin enemmän paikallisia raaka-aineita ja vähemmän puolivalmisteita.

3.1.5 Viestintä

Kuulemisten perusteella voidaan sanoa tiedottamisen parantuneen erityisesti henkilöstön suuntaan. Myös medioissa Polvijärven kunta on ollut esillä aikaisempaa paremmin ja myönteisemmässä valossa. Kunnan viestinnän visuaalisen ilmeen positiivisuudella ja selkeydellä on myönteinen vaikutus Polvijärven kunnan imagoon. Tarkastuslautakunta toteaa, että imagorakentamisessa on onnistuttu mutta toivoo, että kunnan virallinen tiedottaminen ja imagotiedottaminen pidetään selkeästi erillään ja, että virallisessa tiedottamisessa vältetään trendihakuisuutta.

Kunnan järjestämistä tapahtumista ja kuntalaistilaisuuksista on tiedotettu ja niitä on markkinoitu riittävällä tavalla. Postille toimeksi annetuissa jakeluissa on huomioitava paremmin kuntamme reuna-alueiden postinjakoalueet ja varmistettava, että myös reuna-alueiden asukkaamme ovat jakelun piirissä.

3.1.6 Tarkastuslautakunnan arvio yleis- ja taloushallinnon osalta

Tarkastuslautakunnan mielestä yleis- ja taloushallinto ovat suorituneet tehtävistään ja taloudellisista tavoitteistaan hyvin ja kuntastrategiasta johdetut vuositavoitteet ovat toteutuneet.

3.2 SIVISTYSTOIMI

Sivistystoimen vuositavoitteet oli asetettu kuntastrategian mukaisesti 1. vaikuttavat ja kustannustehokkaat palvelut, 2. osaava ja sitoutunut henkilöstö ja 3. verkostojen vahvistaminen.

Kari Lamberg ei osallistunut sivistystoimen arviointiin.

3.2.1 Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus

*Oiva tutustumiskohde omalla paikalla-
kunnalla lintutorni Ruvaslahdella
kuva Pia Mäkkeli*

Varhaiskasvatuksen lainsäädännön muutokset ja perusopetuksessa lisääntynyt erityisen tuen tarve ovat haastaneet toiminnan sujuvuutta. Kuulemisten sekä oppilaiden vanhempien ja toimialan työntekijöiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta sivistysjohtajan sijaisjärjestelyt ovat toimineet tarkasteluvuonna. Tarkastuslautakunta esittää huolensa resurssit ja oppilasmäärät huomioiden onko tarkoituksenmukaista osallistua useaan, sisälöltään kuitenkin samankaltaisiin hankkeisiin ja on pohtinut, olisiko parempi keskittyä ja ohjata voimavaroja vain muutamaan kärkihankkeeseen.

3.2.2 Lukio

Lukion olemassaolo on välttämätön pätevien opettajien saamiseksi ja pitämiseksi Polvijärvellä myös perusopetuksen osalta. Tarkastuslautakunta toteaa, että lukio pienestä koostaan huolimatta onnistunut tarkasteluvuonna erinomaisesti. Yo-tulokset verrattuna oppilaiden lähtötasoon olivat maakunnan vertailussa toisella sijalla.

3.2.3 Seutuyhteistyö kirjasto ja kansalaisopisto

Tarkastuslautakunta toteaa, että vapaa-aikatalon remontti oli hyvä "pakote" kansalaisopiston siirtää toimintoja enemmän myös sivukylille. Tämä sivukylillä tapahtuvan toiminnan toivotaan jatkuvan. Kirjaston laajat aukioloajat ovat välttämättömyys kunnallemme ja kirjaston olemassaolo on turvattava.

3.2.4 Vapaa-aika-, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Vapaa-aikatalon remontti hajautti toimintaa ja tarkastuslautakunta katsoo, ettei se välttämättä ole ollut huono asia. Toimintoja on priorisoitu ja yhteistyö eri toimijoiden välillä on tiivistynyt. Hyvinvointiin ja terveyteen on kiinnitetty erityistä huomiota ja kunta on osallisena lukuisissa terveyttä ylläpitävissä hankkeissa. Tarkastuslautakunta on pohtinut, riittääkö aika ja tekijät niin monen hankkeen tavoitteelliseen toteutumiseen. Tarkastuslautakunnan mielestä kuntalaisten liikkumisen edistäminen ja yleiseen hyvinvointiin panostaminen on tärkeää ja, että sen eteen Polvijärvellä on tehty erinomaista työtä.

Tarkastuslautakunta kuitenkin pohtii, onko syytä tukea paremmin myös tieteen, taiteen ja kädentaitojen harrastusmahdollisuuksia eikä jättää toimintoja liiaksi pelkästään yhdistysten harteille. On hyvä, että yhdistysavustusten hakumenettelyä ja perusteita on selkeytetty uusien hakulomakkeiden muodossa. Tarkastuslautakunnan tietoon on kuitenkin tullut, että uusi hakumenettely on aiheuttanut hämmennystä ja hakulomakkeiden täyttöä on pidetty hankalana. Tarkastuslautakunta suosittelee, että hakumenettelyä kehitetään edelleen "yhden hakemuksen taktiikaksi", yleishakemukseksi. Tarkastuslautakunta katsoo, että selkeyden vuoksi sivistyslautakunnan tehtävänä olisi "lajitella" hakemukset omien painopistealueidensa mukaan ja yhdistyksen tehtävänä olisi vain hakea avustusta.

Vaparin liikuntahalli Kuva Anni Lampinen

3.2.5 Tarkastuslautakunnan arvio sivistystoimen osalta

Tarkastuslautakunnan mielestä sivistystoimi on suoriutunut tehtävistään ja taloudellisista tavoitteistaan hyvin ja kuntastrategiasta johdetut vuositavoitteet ovat toteutuneet.

3.3 TEKNINEN TOIMI

Teknisen toimen kuntastrategian mukaisiksi tavoitteiksi oli asetettu 1. kunnan ja vuokrataloyhtiön vuokraus-, isännöinti-, kunnossapito- ja kiinteistönhoitopalveluiden organisointi tehokkaasti ja taloudellisesti, 2. asuntotonttien markkinoinnin tehostaminen ja 3. osallistavan johtamisen hyödyntäminen. Tekniseen toimeen on arviointivuonna palkattu lisää henkilökuntaa.

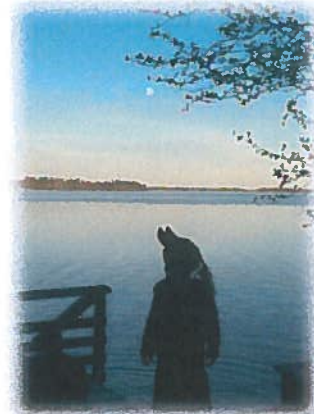
Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota teknisen lautakunnan ja lupajaoston vähäiseen tarpeeseen kokoontua ja käsiteltävien asioiden vähäisyyteen Avoimuuden ja päätöksenteon läpinäkyvyyden ja nopeuden kannalta tilanne ei ole optimaalinen. Lupajaosto kokoontui vuoden aikana vain kaksi kertaa. Lupajaosto ratkaisee toimialallaan ympäristö- ja maa-ainesluvut ja rakentamis- ja siisteysmääräysten antamiset sekä maankäyttö- ja rakennuslain ja yksityistielain mukaisia asioita. Tarkastuslautakunta katsoo, että poikkeamislupahakemusten käsittelyllä on ollut kohtuuttoman pitkä käsittely-aika.

Lisäksi tarkastuslautakunta jäi kaipaamaan listausta kunnan omistamista kiinteistöistä, osakkeista, metsäaloista, sirpaletonteista, peltoaloista, perinnöksi saadusta omaisuudesta ja niiden käyttöehdoista jne. Tarkastuslautakunnan mielestä kunnan talouden hoidon kannalta on oleellista olla selvillä kaikista kunnan omistamasta ja hallinnoimasta omaisuudesta.

3.3.1 Hallinto ja muu toiminta

Asuntotonttien markkinoinnin tehostaminen on ollut myös viestinnän ja kuntamarkkinoinnin tavoitteena. Tarkastuslautakunta on pohtinut, onko syytä miettiä kaavoitettujen pienten tonttien yhdistäminen kaava-alueella isommiksi kokonaisuuksiksi parempi vaihtoehto tonttimyyntiä ajatellen. Isompi tontti olisi ”huljakkaa asumista” mukaista.

Kunnan ja vuokrataloyhtiön asuntojen vuokrataso on vain hieman alhaisempi kuin koko Suomen alle 20 000 asukkaan paikkakunnilla. Vuokrausperusteiden mukaisesti kunnan vuokraustoiminnan yksi selkeä tavoite on tarjota vuokratasoltaan kohtuullisia ja vuokranmaksukykyä vastaavia asuntoja. Tarkastuslautakunta katsoo, että vuokrankorotuspaineista huolimatta vuokrankorotuksia on vältettävä tehdyistä peruskorjauksista huolimatta. Tyhjiillään olevien asuntojen määrä antaa vääristyneen kuvan kunnan asuntotilanteesta, koska moni vuokra-asunto ei ole asumiskelpoinen. Tarkastuslautakunta katsoo, että kiinteistönhuoltokirjojen ajantasainen käyttö on välttämätöntä huoltovarmuuden ja huollon säännöllisyyden saavuttamiseksi.

*Huljakkaa asumista Ruvaslahdella
kuva Pia Mäkkeli*

3.3.2 Kiinteistöjen ja alueiden kunnossapito

Tarkastuslautakunta katsoo, että tekninen toimi ei ole täysin pystynyt vastamaan tarpeisiin. Tarkastuslautakunta suosittelee olemassa olevien kiinteistöhuoltokirjojen ajantasaistamista ja puuttuvien huoltokirjojen käyttöönottoa myös liikuntapaikkojen, venevalkamien, puistoalueiden, yleisten paikkojen ja teiden osalta.

Tarkastuslautakunnalle on ollut käytössään metsänhoitoyhdistykseltä saatu metsätaloussuunnitelma ja tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota metsähakkuiden etupainotteisuuteen. Tarkastuslautakunta katsoo, ettei se ole metsien hoidon ja metsätulojen saannin kannalta paras vaihtoehto teknisen toimen tulostavoitteen saavuttamiseksi. Siivoustoimi on suoritunut työstään hyvin.

3.3.3 Kaukolämpölaitos

Lautakunnan mielestä yhtiöittämisprosessin viivästymisen syy on ymmärrettävä mutta muistuttaa kuntalain 126 § edellyttävän energiatuotannon yhtiöittämistä ja toteaa, että yhtiöittämisestä on syytä tehdä päätös. Tarkastuslautakunnan mielestä yhtiöittäminen selkeyttäisi myös laskutuksen eikä olisi tarpeen tehdä enää erillissopimuksia joidenkin asiakkaiden kanssa ja täten asettaa asiakkaita eri arvoiseen asemaan.

3.3.4 Vesihuoltolaitos

Vesihuoltolaitoksen on laadittava kirjanpitolaissa tarkoitettu toimintakertomus. Siinä tulee esittää ymmärrettävässä muodossa vesihuoltolain 20 §:ssä tarkoitetut tilinpäätöstiedot sekä tiedot vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavista tunnusluvuista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Lisäksi laitoksen tulee julkistaa tietoverkossa vesihuollon toimitusehdot ja hinnoitteluperusteet sekä vesihuollon hintatasoa, tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut. Tarkastuslautakunta huomauttaa edellä mainittujen tietojen puuttumisesta. Vesihuoltolaitos tuotti tappiota 490 000 e. Tappio on suuruusluokaltaan sellainen, että se vaikuttaa merkittävästi kunnan talouteen. Vesihuolto on kunnan lakisääteinen tehtävä eikä siten kuulu yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin. Tarkastuslautakunta kuitenkin pohtii, selkeyttäisikö vesihuoltolaitoksen toimintaa ”sisäisen yrittäjyyden” toimintamalli ja työntekijän keskittäminen ja lisäkouluttaminen nimenomaisesti vesihuoltolaitoksen tehtäviin. Mikäli vesihuolto yhtiöitettäisiin, kunnan suoraan omistama osakeyhtiö on omistajaohjauksen kannalta selkein vaihtoehto. Vesihuollon siirtäminen kunnan tytäryhtiön hoidettavaksi on lähtökohtaisesti oikeudellisesti mahdollinen.

3.3.5 Investoinnit

Kunnalla oli mittavat investoinnit tarkasteluvuonna. Tarkastuslautakunta tutustui vuoden aikana investointikohteisiin. Tarkastuslautakunta katsoo, että paloaseman alueen, torialueen ja Vaparin alueen lopputyöt ovat osittain jääneet tekemättä. Kunnalla on jatkossakin tulossa suuria investointeja ja tarkastuslautakunta toivoo, että kilpailutuksessa kiinnitetään enemmän huomiota laatuun. Tarkastuslautakunta katsoo, että työn tarkemalla valvonnalla on merkittävä rooli laadukkaan lopputuloksen saamiseksi.

Palolaitos syyskesä 2018 Kuva Anni Lampinen

Palolaitos kevät 2019 kuva Elina Leppäkoski

3.3.6 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Tilinpäätöksestä käy ilmi rakennusvalvonnan tunnusluvuista, että käsiteltyjen pykälien määrä on pienentynyt edellisvuodesta noin 20 %. Lisäksi toimintakertomuksessa kerrotaan toistuvasti työtehtävien priorisoinnista henkilöstön täystyöllisyyden vuoksi. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävät ovat osittain päällekkäisiä sekä sidoksissa toisiinsa. Polvijärvellä ympäristönsuojeluviranomaisena toimii teknisen lautakunnan lupajaosto ja ympäristönsuojelusihteeri on yhteinen Outokummun kaupungin kanssa.

3.3.7 Tarkastuslautakunnan arvio teknisen toimen osalta

Tarkastuslautakunnan mielestä tekninen on suoriutunut taloudellisista tavoitteistaan. Tehtävistään ja kuntastrategiasta johdetuista vuositavoitteista tarkastuslautakunta katsoo, että kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamisessa on parannettavaa esimerkiksi ympäristön hoidon, vesihuollon ja lämpölaitoksen toimissa. Tarkastuslautakunta olettaa, että toteutunut henkilöstömäärän lisäys ja investointitahdin tasaantuminen edesauttavat tavoitteiden saavuttamisessa.

4 KUNTAKONSERNI

Urpo Leminen ja Jaana Jylhä-Ollila eivät osallistuneet Kiinteistö Oy Polvijärven vuokralat osalta arviointiin. Henna Hyvärinen ja Kari Lamberg eivät osallistuneet Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymän SiunSoten arviointiin. Pohjois-Karjalan koulutus- ja kulttuuriyhtymä Riverian ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton arviointia ei tehty erikseen.

4.1 POLVIJÄRVEN YRITYSPALVELU OY JA KIIINTEISTÖ OY POLVIJÄRVEN VUOKRALAT

Tarkastuslautakunta pohti arvioinnissaan, onko Polvijärven Yrityspalvelu Oy ja Kiinteistö Oy Polvijärven Vuokralat kohdalla omistajaohjausta toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla. Todettiin, että omistajaohjaus on tarkoituksenmukaista silloin, kun omistajaohjauksen menettelyt ovat konserniohjeen mukaisia, omistajan tahto on selkeä, ja yhtiö toimii omistajan tahdon mukaisesti. Omistajaohjauksen tarkoituksenmukaisuus tarkoittaa myös sitä, ettei omistajan tahto saa olla ristiriidassa osakeyhtiölain huolellisuusveloitteen kanssa. Omistajaohjaus on ollut tarkoituksenmukaista, mutta teknisen johtajan kaksoisrooli yhtiöiden toimitusjohtajana ja kunnan johdon edustajana saattaa olla yksittäisissä tilanteissa haasteellinen. Juridista estettä sille ei ole, mutta käytännössä esteellisyyssääntelyn tiukentuminen on johtanut siihen, että kaksoisrooli voi hankaloittaa tehtävän hoitamista. Tarkastuslautakunnan mielestä tytäryhtiöt ovat toimineet omistajan tahdon mukaisesti. Yhtiön ja omistajan välillä ei ole ollut ristiriitatilanteita, vaan yhtiön ja kunnan edut ovat olleet yhteneväiset. Kunta on omistajana toiminut siten, etteivät sen toimet ole oleellisesti heikentäneet yhtiön johdon mahdollisuutta noudattaa osakeyhtiölain huolellisuus- ja lojaliteettivelvoitetta.

Tarkastuslautakunta toteaa kuitenkin, että omistajaohjauksen selkeyden ja tytäryhtiöiden kehittämisen kannalta olisi parempi, että viranhaltijat eivät toimisi tytäryhtiöiden johdossa. Tarkastuslautakunta toivoo, että konserniohje päivitetään ottamaan huomioon aiempaa tiukempi esteellisyyssääntely tältä osin.

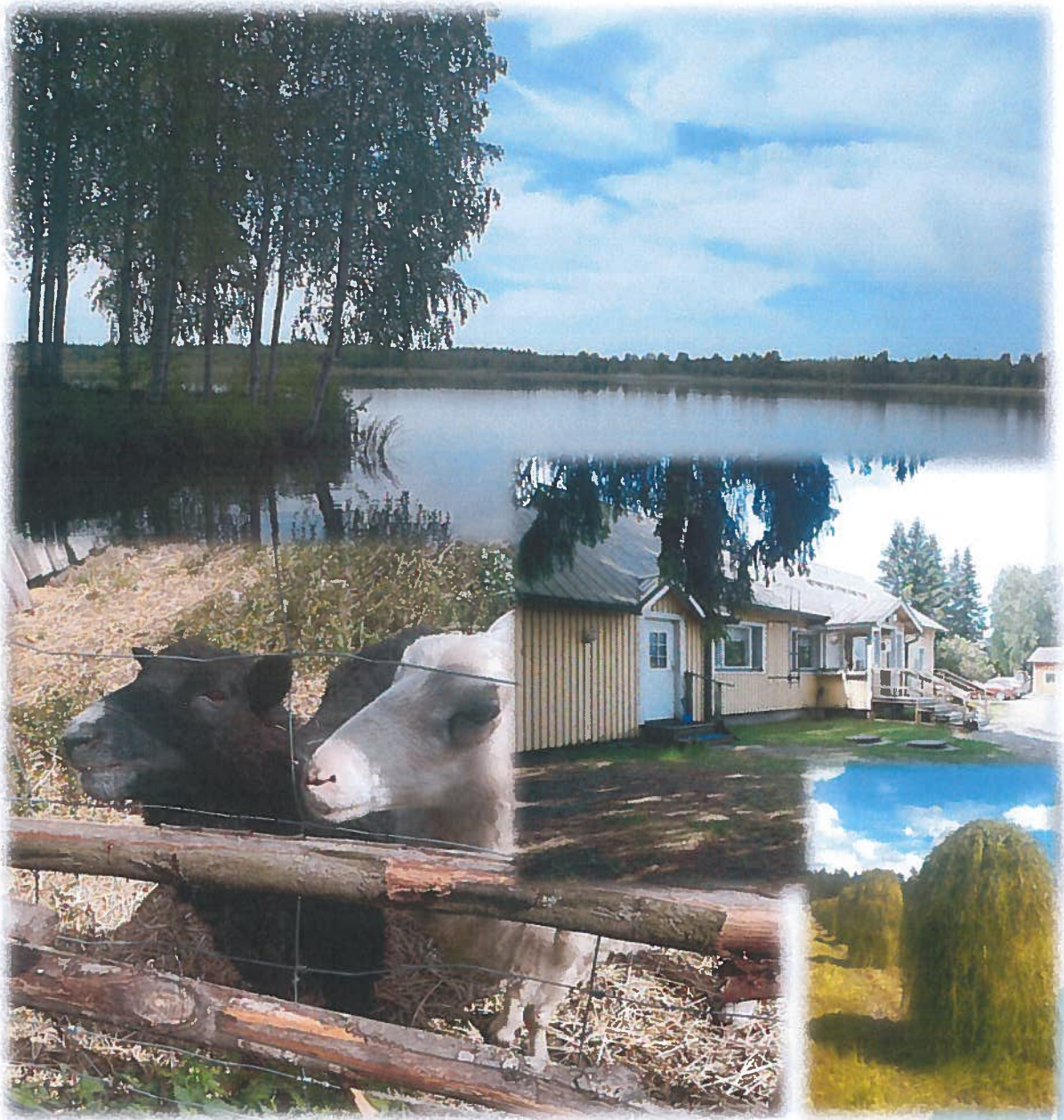
Tarkastuslautakunnan mielestä omistajaohjauksessa olisi syytä kiinnittää tarkemmin huomiota tytäryhtiöiden taloudelliseen tilanteeseen ja yhtiöiden todenmukaisemman arvon kirjaamiseen tilinpäätöksessä. Tarkastuslautakunnan mielestä voisi olla tarkoituksenmukaista tehdä myös tytäryhtiöille riskikartoitus ja pitkän aikavälin strategiasuunnitelma. Kunnan tytäryhtiöiden kohdalla on tarkastuslautakunnan mielestä syytä kiinnittää huomiota sopimusten lainvoimaisuuteen ja ajantasaisuuteen, yhtiöiden toiminnan kehittämiseen, taloudelliseen tilanteeseen ja yhteistyöhön elinkeinoelämän kanssa. Tarkastuslautakunta esittää, että tytäryhtiöissä ja kunnassa pohdittaisiin vakavasti millä keinoin yhtiöitä voidaan kehittää taloudellisesti kannattavaksi ja pystytäänkö kehitystyötä tekemään oman toimen ohella vai onko syytä harkita uutta palkattua henkilökuntaa tai uudelleen järjestää nykyisen henkilöstön toimenkuvia ja vastuualueita.

4.2 POHJOIS-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄN SIUN-SOTE

Polvijärven kunnan sosiaali- ja terveystoimi siirtyi 1.1.2017 Siun Soten tehtäväksi. Sosiaali- ja terveyspalvelujen menot olivat ennakoitua pienemmät.

Tarkastuslautakunnan mielestä toiminnanohjaus on tehty valtuuston hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti. Polvijärven kunta on toteuttanut kuntayhtymien toiminta-ajatusta kunnan tarpeista ja lähtökohdista katsoen.

Ylpeyden aihe, Siun Soten Savirannan asumisyksikkö Polvijärven Ruvaslahdella on ainutlaatuista Suomessa. Kuvat Jaana Jylhä-Ollila

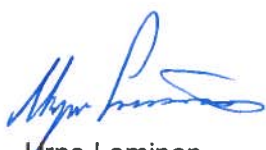
5 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS POLVIJÄRVEN KUNNANVALTUUSTOLLE

Tilinpäätös vuodelta 2018 on 41 643 euroa ylijäämäinen.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2018 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Polvijärvellä 29.5.2019

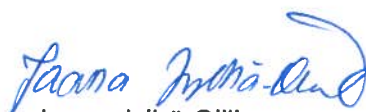
Urpo Leminen
Puheenjohtaja

Henna Hyvärinen
Varapuheenjohtaja

Rauno Homanen
Jäsen

Jaana Jylhä-Ollila
Jäsen

Kari Lamberg
Jäsen